

Autopoética

Manuel Álvarez Torneiro

Formas de citación recomendadas

1 | Por referencia a esta publicación electrónica*

ÁLVAREZ TORNEIRO, MANUEL (2011 [1994]). “Autopoética”. *Boletín Galego de Literatura*:12, 205-209. Reedición en *poesiagalega.org*. *Arquivo de poéticas contemporáneas na cultura*.
<<http://www.poesiagalega.org/arquivo/ficha/f/1000>>.

2 | Por referencia á publicación orixinal

ÁLVAREZ TORNEIRO, MANUEL (1994). “Autopoética”. *Boletín Galego de Literatura*:12, 205-209.

* Edición dispoñíbel desde o 17 de xullo de 2011 a partir dalgunha das tres vías seguintes: 1) arquivo facilitado polo autor/a ou editor/a, 2) documento existente en repositorios institucionais de acceso público, 3) copia dixitalizada polo equipo de *poesiagalega.org* coas autorizacións pertinentes cando así o demanda a lexislación sobre dereitos de autor. En relación coa primeira alternativa, podería haber diferenzas, xurdidas xa durante o proceso de edición orixinal, entre este texto en pdf e o realmente publicado no seu día. O GAAP e o equipo do proxecto agradecen a colaboración de autores e editores.

Autopoética

Non envío unha autopoética porque como vostede (Anxo Tarrío Varela) ben di:

... as únicas palabras con que se pode explicar en profundidade un poema son as que construíron precisamente ese poema e exactamente na mesma orde en que figuran nel (*Literatura Galega, aportacións para unha historia crítica*, p....)

Non creo nas autopoéticas porque pode haber tantas como estados de ánimo e a que serviría para hoxe non tería sentido mañá. A poesía, creo eu, ou se explica por si soa ou non se explica. (Non sei se esto é xa unha autopoética).

Jesus envolveu a tigela na manta e meteu-a no
alforge enquanto pensava que tinha de dar atenção,
a partir de agora, à maneira de lidar com ela, estes
barros são frágeis, quebradiços, não passam de uma
pouca de terra que a fortuna deu, precariamente,
consistência, como ao homem, afinal.
(José Saramago, *O Evangelho segundo Jesus Cristo*)

... a donde la verdad solo es valiente
y en mi favor se diera la sentencia.
(Fray Luis de León, *Libro de Job*)

Futuro

Os días da fartura que non foron
agardan nalgún tempo a construír,
nos diálogos recónditos,
quen sabe se na casa das abellas

(*) Manuel Alvarez Torneiro naceu na Coruña o ano 1932. Foi fundador do xa desaparecido grupo poético «Amanecer» e dirixiu a súa revista. Empezou a escribir poesía ós dezanove anos, en castelán e galego, pero mantivo grande parte da obra inédita durante moitos anos, a pesar de posuír un palmarés importante en premios e recoñecementos, pois mesmo chegou a ser candidato ó Premio Nacional de Literatura (1984). Durante vintecinco anos foi redactor de *La Voz de Galicia*. É Premio Esquío 1994.

alzada entre os apóstatas,
na luz que cobre o túmulo,
na inocencia,
nos abrazados
nesas tardes de outono tan mancadas.

Quen sabe se nos libres
de ofidio e de piedade;
na palabra. Quen sabe
se na pobre palabra.

Amor

Esqueceron os ritos para amarse
as tardes de fortuna, e quedou
aquele vago perfume,
o rastro da luzada de afondarse nos corpos,
o río debrozado.

Gravitaba o inverno en floracións de estaño,
a liña crúa das sombras,
o balbordo das gárgolas.

Vivíronse nas bocas que derraman a menta,
nas palabras que esvaran e prometen
cando é triste a victoria.

Coñecéronse aínda outro pouco, retidos
na felpa do delirio, na tregua dos sedentos.

Foi quedando un perfume cada vez máis remoto:
agre flor de penumbras.

«Todo será, senón amas, nada»,
dixo ela máis tarde no principio do exilio.

Sitio

Alí ergueron o parral da sede,
penetraron nos libros,
na carta metafísica do outono.

Naquel país a flor era dos inxenuístas
e as aguias traían mensaxes
de Fisterras non vistas;
había estandartes cegadores nas prazas
do crepúsculo;
narrábanse as crónicas dos grandes visionarios
e a bohemia invitaba a viño novo
baixo a galaxia verdiazul-carburo.

Sonábase sen présas, con tódolos detalles.
Era como estrea-lo sangue.

E o arco estaba tenso.

¿...?

¿Os cabalos ebrios sobre a flor miúda,
azul de pálpebra?

¿A morea de escoura no altar
onde oficia o enigma?

¿A clausura do sulco?

¿Os veleiros perdidos na luzada?

¿Un requiem por unha frauta naif,
ou pomba inacabada,
ou cerva sempreviva?

¿A roda cega?

¿A paz opiada?

¿Nunca? ¿Nunca? ¿Nunca?

Rogo

Recóbrame na entrega do silencio
transparente das horas
que soben por agosto,
iniciándose aínda nas petunias,
fabulando este intre.

Na morte de Avilés de Taramancos

Voltábase
xa con anos de máis
e duros símbolos;
primaveras inútiles na chuvia mansa:
marzo de luz devota
da vibración das garzas.

Nunca houbo outras torres cas do ar.

Por Taramancos, cara ó mar de alpaca
viñan palabras frías de derrota,
remotos universos de magnolias salobres.

Chovía miúdo na tristeza,
nun amor esvaído:
*«un amor primordial que nos fai leves
na enramada do tempo».*

Tampouco a inocencia foi estación feliz.

Tampouco ten consolo a que sabe de Bach.

«Casablanca»

Un soño invariable.
E paisaxes contrarias.
E pавanas de outubro.

Platónica dialéctica, obsesiva
recreación dun corpo.

Fotogramas que emerxen dun delirio.

Os tránsitos perdidos.
As longas noites brancas.
A fila dezaioito. Os domingos infames.
As tormentas da seca.

Unha postal bicada.
A hiperluz do sentido.

Oh, Ilsa, lacerante figura da fuxida.
Oh, Ingrid, nunca, nunca....

Tardes

Sentarse agora a contempla-la tarde:
abelleira, menta, corvo-bufón, Mariás,
cristal, lume, mazaira;
os ríos vertebrais, a luz concéntrica;
e sabiamente quedos -canté-
despreocupados, coma se fose certo
que xa está todo escrito
dos anxos para abaixo.

Homenaxe a Urbano Lugrís

Onde morre o mar

... mais os moradores do equilibrio,
os sabios dadivosos da luz
inclinados a ser noutro argumento
non saben como abate o desdén
e a nova cólera
arruína o ciclo das mareas
do tempo da ardentía:
xa só memoria
nun cristal secreto.

Mar carnal

Horizontal delirio;
soñado estou, cumprido en longo verbo.

Unha antiga certeza, mesmo a infancia:
deriva tan feliz do desterrado;
oquedade do canto que conforma
labio e lentura.

Oráculo tan cómplice.

Victoria de soñar, de asolagarse
espido e sendo de palabra e obra.

Lema

Leve herba de Haydn.
Esplendor co que se fan os pórticos.
E unha espada traidora a toda norma.